

GAZETA LWOWSKA.

Z *Dodatkiem dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.*
Z *pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM DZIENNYM i TYGODNIOWYM na drugi kwartał 1860
od 1. kwietnia do ostatniego czerwca:

na miejscu : : : : : 4 zł. } waluty austr.
z pocztą : : : : : 5 zł. }

Przesyłki (*franco*) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Szwecya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 16 marca. Dnia 15. marca 1860 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XIV. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 59. Rozporządzenie ministerstwa finansów i nadkomendy armii z 25. lutego 1860, prawomocne na Pograniczu wojskowym, którem w moc najwyższego postanowienia z 10. lutego 1860 na gościńcach utrzymywanych z funduszów eraryalnych czyli publicznych zaprowadza się na Pograniczu powszechny system austriacki myła.

Nr. 60. Dekret ministerstwa finansów z 3. marca 1860, względem upoważnienia głównego urzędu celnego I. klasy w Zittau do potwierdzenia wywozu piwa z zastrzeżeniem zwrotu należności.

Nr. 61. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 5. marca 1860, prawomocne w królestwach Kroacyi i Sławonii, którem się zastanawiają egzekucye wspólnych mieszkańców domowych za długi pojedynczych mieszkańców spółnych.

Nr. 62. Dekret ministerstwa finansów z 7. marca 1860, ważny we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Dalmacyi i Lombardo-weneckiego okręgu administracyjnego, którym stemplowane blankiety wexlowe dla próby na sprzedaż się puszczają.

Nr. 63. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 7. marca 1860, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, względem zniesienia zastrzeżonego zakazu przywożenia, wywożenia i przewożenia siarki przez granice do obcych państw włoskich, Szwajcaryi i za morze.

Sprawy krajowe.

(Losowanie długu państwa. — Blankiety wexlowe.)

Wiedeń, 17. marca. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 9. marca r. b. nadać najlaskawiej dozorczy więzienia przy sądzie obwodowym w Rzeszowie, *Bogumilowi Stoisius* w uznaniu długoletniej, wiernej i gorliwej służby jego, złoty krzyż zasługi.

— Dnia 2. kwietnia r. b. o godzinie 10 przed południem odbędzie się na mocy najw. patentu z 21. marca 1818 i 23. grudnia 1859 — 314 wylosowanie dawniejszego długu państwa w przeznaczonym do wylosowań lokalu bankowym (przy ulicy Singerstrasse).

Zaraz po tem odbędzie się 11 wylosowanie obligacyi skarbowych z zaciągniętej roku 1854 pożyczki loteryjnej.

— *Gazeta wiedeńska* zawiera rozporządzenie c. k. ministerstwa finansów z 7. marca 1860 względem sprzedaży na próbę ostemplowanych blankietów wexlowych, obowiązujące wszystkie kraje koronne z wyjątkiem Dalmacyi i Lombardo-weneckiego królestwa. Osnowa jego taka:

W moc najwyższego upoważnienia wydano na próbę do sprzedaży blankiety wexlowe w języku niemieckim dla ułatwienia i zabezpieczenia obrotu wexlowego począwszy z dniem 1. maja 1860, a któreto blankiety drukowano w c. k. nadwornej i rządowej drukarni i opatrzone znakiem stemplowym według rozmaitych podzia-

tek skali I. przepisów prawnych z 9. lutego i 2. sierpnia 1850 z doliczeniem dokładu wojennego.

Za te blankiety należy się oprócz należyłości stemplowej jeszcze i wynagrodzenie po jednym cencie od sztuki. Do sprzedaży tych blankietów upoważnione są tylko te organa, które zajmują się także i sprzedażą marków stemplowych.

Niezobowiązuje się jednak nikogo do używania tych blankietów; przepisom stemplowym można też i na przyszłość uczynić zadość tak przyklepieniem według nakazu marków stemplowych, na wexlach, jak niemniej za pomocą wspomnianych przez państwo sprzedawanych blankietów.

Ameryka.

(Czynności w Izbie reprezentantów. — Traktat Stanów z Meksykiem.)

Nowy Jork, 25. lutego. Już upłynęły prawie trzy tygodnie od obioru prezydenta, a zgromadzenie prawodawcze zaledwie uradziło budżet pocztowy. Wniosek senatu względem nałożenia portory na wszelkie pocztowe przesyłki członków kongresu odrzuciła izba, utrzymując, że potrzeba na to osobnej ustawy. Wszelako jest to sprawa nie małej wagi, gdyż niektórzy członkowie kongresu trzymają po kilku pisarzy do prowadzenia korespondencyi, i sam senator Douglas miał rozesłać w roku 1858 przeszło 1/2 miliona druków, po największej części swoich mów. Obliczono, że korespondencya parlamentarna, gdyby niebyła wolną od opłaty, przyniosłaby państwu 1 3/4 milion. dolarów. — Terytorjum Kansas (70.000 dusz) zawiąsało do kongresu petycję, ażeby mogło być wcielone do unii, i to jako wolne państwo; ale partya demokratyczna sprzeciwia się temu.

— Dzienniki amerykańskie ogłaszają traktat zawarty między Stanami zjednoczonymi i Meksykiem, mocą którego odstępuje Meksyk Stanom zjednoczonym na wieczne czasy prawo przewozu przez cieśninę Tehuantepec. Obadwa państwa obowiązują się ochraniać tak ten jako też wszystkie inne gościńce na terytorjum meksykańskim pomiędzy dwoma oceanami, i gwarantują wspólnie ich neutralność. Po obu stronach cieśniny mają być założone wolne porty i niebędą pobierane żadne cła przewozowe. Także mogą Amerykanie transportować wojska i zapasy wojenne. Przyznano im również prawo przejazdu z Rio-Grande do zatoki kalifornijskiej. Wszystkim żyjącym w Meksyku Amerykanom zapewniono wolność wyznania. W razie potrzeby dozwolona jest Stanom zjednoczonym zbrojna interwencya dla przeprowadzenia postanowień traktatu.

Hiszpania.

(Doniesienia z Tetuanu. — Projekt nowej ofiary krajowej.)

Madryt, 12. marca. Wczoraj poprawiła się pogoda znacznie, zaczęto znowu wysadzać wojska na ląd. Dzisiaj morze burzliwe. — *Corespondencia* donosi, że działania wojskowe odłożono na dni pięć później, niż to stać się miało według planu pierwotnego. — Oświadczenie O'Donnella, że Hiszpania zatrzyma Tetuan, dało powód do wymiany kilku not między rządem hiszpańskim i Anglią, która jednak wkońcu zapewniła, że w tę sprawę mieszać się nie będzie. Lecz równocześnie usiłuje rząd angielski skłonić Hiszpanię do łagodniejszych warunków pokoju, i słyhać, że Hiszpania miasto Tetuanu zatrzyma Rabat lub inne jakie miejsce portowe nad morzem atlantyckim.

— Ostatniemi czasy powstał projekt, aby każda prowincya hiszpańska własnym kosztem zbudowała i uzbroiła okręt, i przyniosła go państwu w ofierze. Wszystkie klasy społeczeństwa biorą udział w subskrypcyi a nawet wyrobnicy dzienni poświęcają zarobek jednego dnia. — Po mrozach lutego nastąpiło łagodne powietrze. Słońce przygrzewa tak silnie, że przechodnie po ulicach wybierają stronę od cienia.

Anglia.

(Korespondencje dyplomatyczne. — Konferencje izb. — Posiedzenia deputowanych.)

Londyn, 14. marca. Przedłożona izbie niższej d. 9. b. m. 2ga część błękitnej księgi o Włoszech zawiera na 64 stron. 68 różnych korespondencji, a między temi kilka depesz w oryginalnej osnowie francuskiej z przyłączonemi przekładami angielskimi. Znaczna część ogłoszonych świeżo dokumentów nie zasługuje na bliższą uwagę, ważniejsze zaś depesze jak n. p. noty Thouvenela i hrabi Rechberga w odpowiedź na cztery propozycje angielskie, znane są z dawniejszych publikacji w różnych dziennikach.

— Przedwczoraj udało się na zaproszenie kilku członków izby wyższej do sali obrazów na konferencje z deputowanymi izby niższej, którzy przybyli z uwiadomieniem, że zgromadzenie potwierdziło adres do Królowej w sprawie traktatu handlowego z Francją. Na posiedzeniu izby wyższej zapowiedział lord Taunton, że we czwartek wnieśli podobny adres. Książę Newcastle odpowiedział na zapytanie lorda Ellenborough, że artykuł z traktatu nie zawiera nic takiego, coby upoważniało rząd francuski podwyższyć nałożone na żeglugę angielską cła dyferencyjonalne.

— Na przedwczorajszym posiedzeniu izby niższej zapytał p. Mageure, pierwszego sekretarza dla spraw iryjskich, czy prawda, że kompania huzarów odeszła do Castlebar w hrabstwie Mays, aby służyć za zbrojną asystencje przy wypędzeniu 60 dzierżawców czyli w ogóle z rodzinami około 250 osób. Dzierżawców tych wypędza lord Plunkel, biskup z Tuamu, i z tego jedynie powodu, że będąc wszyscy katolikami, nie chcą wysyłać swych dzieci do założonych kosztem biskupa i dziedzica szkół wyraźnych akatolickich tendencji. Cardwell nie może stanowczo odpowiedzieć na zapytanie co do drugiego punktu. Wiadomo mu tylko, że w pomienionej okolicy panuje wzburzenie umysłów, co zniwoliło wyprawić oddział wojska do Castlebar. T. Duncombe zapytuje rząd, czy od czasu wstąpienia na tron Franciszka II. w Neapolu toczyła się jaka korespondencja między rządem a angielskim posłem w Neapolu w sprawie konstytucyjnych reform, jakie zalecała Anglia w r. 1856. Lord John Russell odpowiedział, że dość obszerną korespondencje w tej kwestyi zamyśla wkrótce przedłożyć zgromadzeniu. Na zapytanie pana Pulles oświadczył lord John Russell, że według doniesienia angielskiego posła w Paryżu zamierza rząd z pewnością znieść zakaz wywozu szmat, lecz nałoży zarazem na wywóz cło, którego wysokość jeszcze nie oznaczona. Rząd nie zaniedba potrzebnych kroków, aby także u Hiszpanii, Portugalii, Belgii i Niemiec wyjednać wolność wywozu szmat. Na interpelację lorda J. Manners odpowiada dalej lord John Russell, że na otrzymane polecenie zapytał się angielski poseł w Paryżu, w jakiej formie myśli rząd zasięgnąć rady wielkich mocarstw w sprawie wcielenia Sabaudyi. Pan Thouvenel odpowiedział, że przygotowuje w tej sprawie depesze, którą prawdopodobnie we wtorek lub w środę odeszła do różnych państw. Zdanie wielkich mocarstw nie będzie bez znaczenia u Cesarza Napoleona. Disraeli pragnie wiedzieć, jak będzie z porządkiem dziennym w przyszły poniedziałek t. j. d. 19., kiedy na ten dzień przypada i odroczone mocya p. Kinglake w sprawie sabaudzkiej i drugi odczyt bilu reformy lorda Russell. Lord Russell oznajmia, że wytoczy swój bil reformy. Co do wniosku w sprawie sabaudzkiej nie stanął jeszcze pewny termin. P. Kinglake zapytuje na to, czy rząd zatem ma wyznaczyć jaki dzień stanowczy. Mowca i jego przyjaciele wstrzymali się mieszać kwestyę sabaudzką w obrady nad traktatem handlowym, bo rząd zalecał i zapowiadał osobne dyskusje, nad kwestyą sabaudzką. Słuszna zatem, by teraz dotrzymał słowa. Mowca dowiedział się dopiero dziś rano, że sabaudzcy deputowani do sardyńskiego parlamentu zbrali się w Chambery, aby udać się do Paryża i złożyć hołd Cesarzowi Francuzów. Jeżeli rząd nie przyzwoli na jak najrychlejsze dyskusje to cała odpowiedzialność spadnie na niego wyłącznie. Lord Russell przypomina, że nie tylko prosił, aby kwestyę sabaudzką nie mieszać z traktatem handlowym, ale wszystkie tego rodzaju rozprawy poczytywał za bezwzględnie i szkodliwe. Minister nie pojmuje do czego może służyć mocya, jeśli nie zamierza nic więcej, jak tylko nastreczyć sposobność do gwałtownych i niepolitycznych przemów. W izbie znajduje się jednak stronnictwo, co dla Sabaudyi pragnęłoby wplatać w wojnę Anglię z Francją. Niech więc to stronnictwo wnieśli wyraźną mocję i uzasadni swój sposób myślenia. Jeżeli szanowny członek p. Kinglake podziela ten sposób myślenia to nie trudno mu przyjdzie znaleźć dzień do wniesienia odpowiedniej mocyi. Ale dyskusya, w której kilkakrotnie objawione zdanie parlamentu ma się tylko wyrazić powtórnie, jest zupełnie bezwzględnie i niepotrzebna. P. Horsmann poczytuje za rzecz główną, czy sprawa sabaudzka znajduje się w ręku godnych zaufania mężów stanu. Minister spraw zewnętrznych przemawia, jak gdyby w parlamencie znajdowały się dwa stronnictwa, i jedno sprzyjało wcieleniu Sabaudyi, a drugie przeciwnie nagliło do wojny. Mowca radby wiedział z swej strony, do której z tych partii należy sam minister. Wypadki zbliżają się do rozwiązania a izba ma rozstrzygnąć, czy silny objaw woli Anglii nie wpłynie pomyślniej na pokój europejski niż wszelkie zabiegi wahającego się i chwiejnego rządu. Kanclerz skarbu występuje w obronie polityki lorda John Russell i podnosi zarazem, że jutro otrzyma parlament nowe dokumenta i nowe wyjaśnienia w tej sprawie. Sir Seymour Fitzgerald zamyka dyskusję uwagą, że sam minister spraw zewnętrznych potępił dobitnymi słowy projekt wcielenia Sabaudyi. Tego trzyma się mowca,

a popierając mocję p. Kinglake pragnie tylko wywołać sposobność, aby izba utwierdziła i wzmocniła politykę rządu. Następnie przystępuje zgromadzenie do porządku dziennego, mianowicie do drugiego odczytu bilu względem zniesienia opłaty od papieru. Zgromadzenie zamknęło się o godzinie 2 po północy.

Francya.

(Stan rzeczy handlowy. — Korespondencje Napoleona I. — Lord Elgin przyjmowany u dworu. — Prasa francuska o reformach w Austrii. — Anonse. — Zwłoka w prawie chińskiej. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 14. marca. Obrót handlowy wcale się niepoprawia, i niemal wszystkie gałęzie przemysłu doznały stagnacji niemiłej. Fabrykanci, którzy potąd opierali się tak usilnie wszelkiej reformie ceł, pojednali się już z tą reformą, lecz ubolewają jeszcze nad tem, że cła te mają od czasu do czasu bardziej jeszcze być zmniejszane, owszem radziłyby, ażeby reformę tę przeprowadzono od razu w zupełności. Wyroby z bawełny i wełny wszędzie polaniały, a domy kupieckie nie zakupują żadnych dalszych zasobów. Przedaż w drobnych partjach jest bardzo nieznaczna. W fabrykach zaczynają zaprowadzać nowsze i lepsze maszyny, a mianowicie w Paryżu, gdzie w wielkich zakładach krawieckich pracować będą na przyszłość z zastosowaniem maszyn do szycia. — Jak wiadomo, ogłoszona być ma z rozkazu Cesarza cała korespondencja Napoleona I. Komisya, której poruczono zredagowanie tej korespondencji, zebrała już 85.000 depesz, listów i innych pism rozmaitych. — Wkrótce wyjdzie 17. tom historii Cesarstwa przez Thiers'a. Autor zamyka dzieło to ogólnym poglądem na przewagę i na słabe strony Cesarstwa. Na tem jednak nie kończy się jeszcze dzieło rzeczono. W dwóch przynajmniej tomach ma Thiers opisać także dzieje pierwszej restauracji i stu dni pamiętnych. — Lord Elgin był wczoraj na obiedzie u Cesarza razem z baronem Gros, francuskim pełnomocnikiem dla Chin. Uważa on wyprawę na Chiny za rzecz nie podobną do skutecznienia pomyślnego i radzi, by ograniczyć się tylko na żądaniu ratyfikacji traktatu.

— Pod napisem „Austriackie reformy“ rozbiera *Constitutionnel* cesarskie rozporządzenia z dnia 5. marca i uznając ich znaczenie, pisze między innymi: „Francya musi oddać pochwałę wspaniałomyślnej inicjatywie, która podając rękojemie pomyślności wielkiego państwa, umacnia zarazem potęgę cesarskiego domu.“ Co zresztą w obec dzisiejszych stosunków europejskich obchodzi jedno wielkie państwo, to nie może być obojętne i innym narodom. Pomiedzy wszystkimi państwami zachodzi pewna solidarność, która z postępem nowoczesnej cywilizacji codziennie staje się ściślejszą; w tej myśli powiedział Cesarz Napoleon, że każdy naród w miarę własnej pomyślności przyczynia się i do pomyślności innych narodów. Instytucje rady państwa określa *Constitutionnel* następującymi słowy:

„Cesarz zastrzega sobie powołać nadzwyczajnych doradców do tej korporacji. Przyszły podwójny żywioł rady stoi w związku z podwójnymi widokami państwa. Podług swej natury będzie wzmacniał centralną władzę i jedność narodową a zarazem oświecał rząd o widokach, potrzebach i prawach pojedynczych prowincyi. Przeznaczeniem jej będzie reprezentować ogólną zasadę monarchyi a jednocześnie różnym co do języka i obyczajów narodowościom służyć za organ w obec korony.“

O sprawach, które wpadają w zakres obrad wzmocnionej rady państwa, wyraża się *Constitutionnel*:

„Program obejmuje w istocie wszystkie przedmioty, które jak najżywiej obchodzą pomyślność Austrii. Rada państwa będzie tworzyć korporacje, niejako pośrednim złożoną wyborem, i powołaniem jej będzie rozstrząsać wielkie sprawy, od których zawisła przyszłość kraju.“

Cały artykuł zamyka się następującymi słowy:

„Nikt nie może lepiej od samego Cesarza ocenić sił i sily, jakie posiada naród. Pod oświeconym rządem jest różnica raczej podpora niż niebezpieczeństwem. Wielkoduszne narody podźwigają się zresztą prędko z przykrych kolei, które przebywają, im trudniejsze jest zadanie, tem większa chwała dla monarchyi, który je rozwiązał.“

Najnowsze rozporządzenia rządowe i administracyjne w Austrii znajdują w dziennikach francuskich następujące ocenienie:

„Rzuciwszy okiem w czas ubiegły i poznawszy objawione od kilku miesięcy usiłowania austriackiego rządu, to można się tylko pomyślnych spodziewać owoców. Już zapewnił rząd autonomię protestanckiego kościoła w Węgrzech i nadał mu prawa i swobody, jakich nie używa nawet w wyłącznie protestanckich krajach. Do ustalenia porządku w finansach i uregulowania długu państwa zamianowano dwie komisji, które już prawie pokończyły swe prace. Usiłowania ich zmierzały do tego, by z jednej strony umniejszyć wydatki, a z drugiej rozwinąć tak mało jeszcze wyzyskiwane źródła publicznego bogactwa, i tym sposobem przywrócić równowagę w budżecie państwa.“

— *Gaz. lugd.* piszą z Paryża: *Monitor* zawierając codziennie na czwartej swej stronicy anonse różnego rodzaju, wzbraniał się umieścić ogłoszenia kilku historycznych dzieł o papieżstwie, wydanych jeszcze przed kwestyą włoską w r. 1850.

— Szkoła dla artylerzystów okrętowych, umieszczona dotychczas na pokładzie okrętu żaglowego „Suffren“ o 82 działach, przeniesiona będzie nadal na pokład okrętu żaglowego „Montebelle“ o 114 działach.

— Baron Gros udaje się dopiero dnia 28go marca do Chin. Zwłokę tę przypisują niejedności, jaka co do polityki z Chinami

panuje między rządem angielskim a francuskim. Anglia zaprzestała wyprawiać zbrojne posiłki do Chin, ztąd też odroczy i Francya zamierzona posyłkę łodzi kanonierskich z Toulonu.

— Jeden z dzienników prowincjonalnych upewnia, że rząd zabronił przyjmować nadal wolontaryuszów do marynarki i polecił rozpuścić tych, co służą więcej niż rok jeden.

— Jeden z adjutantów marszałka Vaillant przybył z Włoch do Paryża w misji ściągającej się do tamtejszego położenia rzeczy. P. James Fazy, który dziś odjeżdża z Paryża, otrzymał jak słyhać od Cesarza Francuzów przyrzeczenie, że prowincye Faucigny i Chablais przypuszczone będą w szczególności do głosowania.

Belgia.

(Przepisy względem pojedynku.)

Na obradach izby nad nowym kodexem karnym zniesiono dotychczasowe bardzo ostre przepisy względem pojedynku, i wydano następujące nowe postanowienia: Areszt od sześciu miesięcy do trzech lat i kara pieniężna od 1000 do 3000 fr., jeżeli wynikłe z pojedynku zranienia sprawiły niepodobną do uleczenia słabość, albo ciągłą niezdolność do pracy. Kto w pojedynku zabije swego przeciwnika, będzie skazany na areszt od jednego roku do pięciu lat i na karę pieniężną od 2000 do 10.000 fr. Jeśli z pojedynku nie wyniknie ani zabicie ani zranienie, nastąpi areszt od jednego miesiąca do jednego roku i kara pieniężna od 200 do 1000 fr., jeżeli wynikną zranienia, będzie obciążony ukarany aresztem od dwóch do ośmiu miesięcy i karą pieniężną od 300 do 1500 fr., a jeśli zranienia sprawi słabość lub niezdolność do pracy na dłuższą niż dwadzieścia dni, będzie dotknięty aresztem od trzech miesięcy do dwóch lat i karą pieniężną od 500 do 2000 fr.

Holandya.

(Książę Oranii.)

Haaga, 13. marca. J. M. Król mianował księcia Oranii generał-porucznikiem; potąd zajmował księżę rangę generał-majora w armii niderlandzko-indyjskiej. Księżę odwiedzał temi dniami posła francuskiego, angielskiego i austriackiego, i upraszał ich o przesłanie swoim dworom wyrazu wdzięczności za przyjęcie życzliwe i uprzejme, jakiego księżę doznał w tych krajach. Księżę Oranii zamierza na przyszły miesiąc wyruszyć ztąd w podróż dla zwiedzenia dworów w Petersburgu i Sztokholmie.

Włochy.

(Zbrojenie sę Piemontu. — Wiadomości bieżące.)

Turyń, 10. marca. Generałowie dywizji przesłali zapytanie, do wszystkich komendantów korpusów, czy nie możnaby już teraz zastosować metody obrachunkowości wojennej, która zaprowadzona być miała dopiero w kwietniu. Do Alessandryi wysłano znowu trzy baterie. W arsenałach pracują nieustannie nad przysposobieniem amunicji i broni. Skupują też woły i konie w znacznej ilości. — W Genui organizują rezerwę gwardji narodowej, a to w przewidywaniu tego wypadku, że wszystkie stráže mogą wkrótce poruczone być milicji miejskiej.

Wychodzący w Chambery *Courrier des Alpes* donosi z dnia 12go b. m., że Sabaudya w razie przyłączenia do Francji nie będzie podzielona, lecz tworzyć ma dwa samoistne departamenta. Trybunał apelacyjny pozostanie w Chambery.

Toskania. Rozporządzeniem rządu rewolucyjnego oddano zasekwestrowane posiadłości zostającego w Rzymie wielko-książęcego posła toskańskiego — do zarządu osobno w tej mierze mianowanej komisji.

— Nowsze rozporządzenia toskańskiego rządu, które zabraniają wstępu do kraju katolickim dziennikom, co stają w obronie praw kościoła i podnoszą głos przeciw nieprzyjaciołom wiary, tudzież dekret, na mocy którego dochody świeckiego kleru mają być zmodyfikowane postanowieniem umyślnie utworzonej do tego komisji podają rzymskiemu dziennikowi *Giornale di Roma* watek do dłuższego artykułu, w którym postępowanie przewodzców rewolucji toskańskiej porównywa z postępowaniem synów, co głos upomnienia przytłumiają w piersiach własnej matki, co ją unikają, zabraniają jej każdego westchnienia i odbierają samodzielną administrację.

Piceno donosi, że generał Kalbermatten udał się dnia 5. b. m. z Ankony do Pesaro.

Niemce.

(Przejazd w. księcia Mikołaja spodziewany.)

Nowa pruska gazeta donosi: Jak słyhać, przybędzie w przejeździe z Petersburga Jego ces. Mość w. książę Mikołaj rosyjski dnia 14go b. m. zrana do Berlina i wysiedzie w hotelu rosyjskiej ambasady. Tego samego dnia po południu uda się dostojny podróżny w dalszą drogę na Karlsruhe do Nissy. Jak utrzymują, wymówił sobie Jego cesarz. Mość wszelkich uroczystości przyjęcia.

— J. M. Cesarzowa matka rosyjska zabawi według najnowszych wiadomości do początku czerwca w Nissy, a następnie wyjedzie na Sztutgardę, Karlsruhe, Weimar i Berlin z powrotem do Petersburga.

Dania.

(Czynności w Volksthingu.)

Kopenhaga, 10. marca. Wczoraj wieczór zamknęła się naradzie w *Volksthingu* druga narada nad projektem ustawy wzglę-

dem kolei żelaznych. Odrzuciwszy propozycję zarówno większości jak i mniejszości komisji, przyjęło zgromadzenie projekt rządowy 49 głosami przeciw 41, i przeznaczyło go do trzeciej narady 57 głosami przeciw 30.

Szwecya.

(Uchwały w wydziale konstytucyjnym.)

Sztokholm, 6. marca. Wydział konstytucyjny powziął dzisiaj trzy uchwały na wnioski pp. A. Fr. Liljenstolpe i C. F. Warn. Pierwsza z tych uchwał postanawia, że także członkowie innego wyznania religijnego niż „czysto-ewangelickiego“ mogą być przypuszczani do posad nauczycielskich i mianowani lekarzami; druga, ażeby żydom przyznano prawo udziału w wyborach do sejmu, a trzecia, ażeby żydom, jeśliby wybrani byli do sądu przysięgłych (w sprawach prasy) wolno było zamiast odmawiania powszechnej (chrześcijańskiej) formuły przysięgi, składać przysięgę na Boga i jego święte przykazania. Obie pierwsze uchwały powzięto większością 16 głosów przeciw 7.

— Zdrowie Króla polepsza się z każdym dniem, i jest nadzieja, że wkrótce będzie mógł już wyjeżdżać.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 16. marca. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej przedstawiał lord *Taunton* korzyści, jakie następcza Anglii traktat handlowy z Francją i proponował, ażeby izba potwierdziła odnośny adres izby niższej. Na nocnem posiedzeniu izby lordów przemawiali lordowie *Malmesbury*, *Overstone* i *Derby* przeciw traktatowi handlowemu, a *Wodehouse* i *Argyll* bronili go ze względów politycznych, finansowych i handlowych. W końcu przyjęto adres izby niższej.

Jak donosi dzisiejsza *Times*, doręczył poseł szwajcarski panu Thouvenelowi depezę z protestem przeciw wcieleniu Sabaudyi. Szwajcary zamierza wydać notę do mocarstw, które podpisały traktaty z roku 1815, z żądaniem, ażeby zatrzymany został teraźniejszy stan Sabaudyi i żeby te mocarstwa gwarantowały neutralność Szwajcaryi i części Sabaudyi.

Turyń, 14. marca. Otworzenie parlamentu odroczone do 12. kwietnia. Po doręczeniu wotum anexacyi wyda Król proklamację do ludów nowych prowincji. — *Gazzetta del popolo* wzywa inne dzienniki, ażeby nie donosiły nic o poruszeniach wojska. — Od jakiegoś czasu toczy się zwawa korespondencya między księciem Napoleonem i hrabią Cavourem względem posagu księżny Klotyldy. — Mówią, że ma być zaciągnięta nowa pożyczka na 100 milionów lirów. — W tutejszych arsenałach panuje ciągle ruch wielki. Rekruci musztrują się codziennie 2 lub 3 razy, a osobliwie ćwiczą się w robieniu bagnetem.

Genoa, 13. marca. Dnia 15go odbędzie próbę żeglugi nowa fregata parowa „Marya Adelaida“, a potem wypłynie na morze z całą eskadrą pod dowództwem kontradmirała Persano. Doład zgłosiło się dopiero siedmiu kapitanów handlowych do służby w marynarce wojennej, a ministeryum żądało 20. Do zupełnego uzbrojenia okrętów brakuje jeszcze do 1000 majtków.

Chambery, 16. marca. *Courrier des Alpes* utrzymuje na podstawie pewnego doniesienia, że pierwszy i drugi pułk dragonów, które stoją teraz w Lugdunie, otrzymały rozkaz wyruszyć do Chambery.

Florenca, 16. marca. Znany dotąd rezultat głosowania w Toskanii: za anexacją 366.571, za osobnem królestwem 14.952 głosów, a 4949 wpisanych niegłosowało.

Berna, 16. marca. Rada federacyjna protestowała u rządu sardyńskiego przeciw ogłoszonemu w Chambery i Anecy sposobowi głosowania, gdyż narusza prawo Szwajcaryi do neutralnych części Sabaudyi. Taki sam protest wysłała do ministra francuskiego.

Berlin, 16. marca. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych proponowali Winke i jego stronnicy oświadczenie, że izba pochwała kroki rządu ku utrzymaniu konstytucji kurheskiej z roku 1831, i spodziewa się, że rząd wytrwa stanowczo w tej polityce. Wniosek ten przyjęty z oklaskami oddano osobnej komisji.

Drezno, 16. marca. Dzisiejszy *Drezn. Journ.* zbija urzędowo podaną w dziennikach berlińskich wiadomość, jakoby wartość ówierczkotówek austriackich była o dwa procent mniejsza niż monet związkowych tej samej kwoty nominalnej, i dodaje, że ścisła próba saskiego ministeryum finansów wykazała zupełną zgodność wartości tych monet.

Ateny, 10. marca. Na tutejszym uniwersytecie zaszły kilkakrotne demonstracje przeciw prywatnemu docentowi *Kosti*. — W pobliżu Aten ma być założony obóz.

Konstantynopol, 10. marca. Omer Basza pojechał 25go z. m. na Kharput do Samsunu. — List z Philippopol w *Journal de Constantinople* użala się na agitację w Bulgaryi. — Pruski konsul Wetzstein przyjechał 6. z. m. do Damaszku.

T E A T R.

Dziś opera niemiecka: „**Nocleg w Granadzie.**“
Jutro na scenie polskiej: „**Wojna kobiet,**“ czyli: „**Walka o miłość,**“ komedia w 3 aktach z francuskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 17. i 18. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328 63	- 5 9°	86.1	wschodni sł.	mgła
8. god. po p. l.	329 31	+ 1 2°	73.1	" "	jasno
10. god. wiecz.	330 07	- 2 5°	86.8	" "	pochmurno
7. god. zrana	330 15	- 3 0°	88.1	połudn.-wsch. sł.	pochmurno
8. god. po poł.	330.05	+ 2.2°	64.2	południowy "	jasno
10. god. wiecz.	329 35	- 4 0°	70.3	połud.-wsch. "	"

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. marca.

Hotel rosyjski: PP. Zsolnay, c. k. rotm. i Sigemund Jul., c. k. porucz., z Manasterzysk. — Sabinński Olgierd, z Podola ros.
 Hotel europejski: Dylewski Mar., z Rolowa. — Kunaszewski Władysł., Kutyszczera. — Zawadzki Korn., Krużelnicy.
 Hotel angielski: Gniewosz Wład., c. k. szamb. i kapit., z Nowosielec.
 Hotel krakowski: Weinfeld Kaj., c. k. kom. obw., z Żółkwi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19. marca.

PP. Pajczkowski Narc., c. k. kom. obw., do Sambora. — Lewicki Hip., c. k. notar., do Przemyśla. — Niezabitowski Stan., do Rzepedzi. — Winnicki

Kurs lwowski.

Dnia 19. marca.

	gotówką		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	6	21	6	26
Dukat cesarski	6	24	6	29
Półimperyj zł. rosyjski	10	68	10	85
Rubel srebrny rosyjski	2	6	2	9
Talar pruski	1	99	2	3
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicj. listy zastawne za 100 zlr. } bez	84	10	84	72
Galicjijskie obligacje indemnizacyjne } kuponów	70	73	71	45
5% Pożyczka narodowa	76	55	77	25

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 19. marca.

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 77.40. Metaliki po 5% za 100 zł. 68 95; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicji —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 855 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 189 30; niższo-austr. towarzystwa eskomtoowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 114 25. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 133 —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.29 5/10, dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16. marca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	64	64 25
Z pożyczki narod. po 5%	77 60	77 70
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97 50	—
Metaliki po 5%	69	69 20
ditto. " 4 1/2%	60 50	60 75
ditto. " 4%	54	54 25
ditto. " 3%	41	41 25
ditto. " 2 1/2%	34 25	34 50
ditto. " 1%	13 80	13 90
Przez. do wylos. z r. 1834	390	395.
" 1839	122 50	123
" 1854	103 75	104
Renty Come po 42 lir. austr.	15 75	16
Wylos. obl. dawn. długu państ.	po 5% 67	68
" 4 1/2%	58	59
" 4%	53	54
" 3 1/2%	45	45 50
" 3%	62	64
" 2 1/2%	60	61
" 2%	52	52 50
" 1 1/2%	46	47
" 1%	40	41
" 5%	67	68
" 4 1/2%	58	59
" 4%	53	54

B. Krajów koronnych

Niższej Austrii	90	91
Węgier	72 25	72 75
Ban. Tem., Kroczy i Sławonii	70 25	70 50
Galicyi	71	71 50
Bukowiny	69 75	70
Siedmiogrodu	69	69 25
innych krajów kor.	87	94
Z klauz los r. 1867	—	—
Lom. wen. pożycz. z r. 1850	—	—
Wen. pożyczka z r. 1859	79 25	79 75

Dług Tyrolu	po 5%	pien.	towar.
" 4%	53	54	—
" 3 1/2%	45	46	—
" 3%	39	40	—
" 2 1/2%	32	33	—
" 2%	26	27	—
" 1 1/2%	22	23	—

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł.	22
" 2 1/2% za 100 zł.	20
" 2 1/4% za 100 zł.	17
" 2% za 100 zł.	15
" 1 3/4% za 100 zł.	13

3. Akcyje.

Banku nar.	855	860
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	190	190 20
Niż.-aust. tow. eskomt. po 500 zł.	560	562
Póln. kolei po 1000 zł. m. k. 1945	1947	—
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	265	265 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	172 25	172 75
Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	132 25	132 75
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105	105
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	153 50	154 50
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%)	102	102 25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24	26
ditto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55	60
Kolej Budehradzka po 500 zł. m. k.	640	660
Kolej Auszig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—	—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—	—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. ditto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—	200

Kol. Grac.-Röb. i Tow. gór.	pien.	towar.
po 200 zł. w. a.	128	130
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	438	440
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	206	210
Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	358	360
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k.	345	350
Powaz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—

4. Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102	102 50
" 10 " 5%	98	98 50
przeznacz. do los. po 5%	92	93 50
na 12 m. 5%	—	—
za 100 zł.	100	—
przez. do los. po 5%	88 50	89 75
Gal. Tow. kred. po 4%	84	84 50

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	92 75	93
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135	136
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	91	91 50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	132 50	133
Kol. Gloggn. za 100 zł.	83	84
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94	94 50
Lloyda za 100 zł.	—	90

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	102 25	102 50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	103	103 50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	127 50	128 50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37 50	38

Esterhazego po 40 zł. m. k.	pien.	towar.
" 40 " "	84	85
Salma " 40 " "	36 50	39
Paliego " 40 " "	36 50	37
Clarego " 40 " "	36 75	37 25
St. Genois " 40 " "	37	37 50
Windischgrätz 20 zł.	22 75	23 25
Waldsteina 20 " "	27 50	28
Keglevicha 10 " "	16	16 50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	113 50	113 75
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	113	—
Genua za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	100 75	100 75
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 100 fr. szt.	—	132 75
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	52 80
Paryż za 100 fr.	—	53
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)
 Bukareszt za 100 piast. wol. —
 Konstantynopol za 100 piast. tur. —
 Dyskonto weks. Bank. nar. 5%
 Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ. 5%

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

Dukaty ces. men.	6 zł.	28 c
ditto. pełnej wagi	6 "	28 "
Korona	18 "	19 "
Półkorona	"	"
Napolcondor	"	"
Rosyjski impery.	"	"
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

(Zamiecie śnieżne) Dziennik „Bohemia“ donosi o licznych zamieciach śnieżnych w Czechach. W górach rudnych w pobliżu takzwanej góry Sonnenwibel zasypał śnieg całą wieś górską tak, że tylko wieża kościoła i kominy dachów wycierają z pod grubej powłoki. W okolicy takzwanej wielkiej góry śnieżnej leży śnieg na 4 do 5 stóp wysokości i dwie wsie położone u stóp tej góry są prawie całkiem zasypane. W lesie uginają się drzewa pod ciężarem śniegu a pnie są tak dalece nim oblepione, że niepodobna rozoznać kształtu drzewa. Las opustoszał całkiem; żadna ptaszyna się nie ozwie, nawet sikorka umilkła. Jedynym znakiem żyjących istot są bezdonne ślady stóp ludzkich, z których można wnosić, że przechodzący tylko z wytężeniem wszystkich sił zdołał się przedrzeć przez tę puszcę śnieżną.

(Kraj nad Amurem) do niedawna zupełnie prawie nieznan, stał się nowszemi czasami przedmiotem powszechnego zajęcia w Europie, ale po dzień dzisiejszy jeszcze nie zupełnie jasno panuje o nim wyobrażenie, a mianowicie pod względem politycznym przypisują mu często zaprzeczalne znaczenie. Kraj nad Amurem, zaludniony i uprawiany dostatecznie, może być w samej rzeczy bardzo bogatym krajem, ale na wszelki wypadek dalekim jest jeszcze od tego raj, za jaki możnaby go poczytywać wierząc niektórym opisom. Bez wątpienia może kraj ten odegrać kiedyś ważną rolę w historii świata, trudno jednak

aby kiedykolwiek odpowiedział wygórowanym nadziejom, jakie pokładają w nim szczególnie rosyjscy sprawozdawcy. Doktora Pettermanna wiadomości geograficzne z Justha Peithesa zakładu geograficznego podały już w ubiegłych swych rocznikach kilka geograficznych sprawozdań i map z tych odległych okolic a najnowszy tegoroczny trzeci z kolei zeszyt zawiera obszerną rozprawę G. Gersfelda, jednego z uczonych podróżników, który zbadał kraj dokładnie i o nim podaje szczegóły i z wielką bezstronnością a wytrawnością zdania przedstawia właściwy stan rzeczy. — Obok Gersfelda rozprawy o okolicach nadamurskich zawiera pomieniony zeszyt ciekawy opis wielkiego jeziora kosogolskiego na pograniczu między Rosją a Chinami, tudzież kraju między jeziorem kosogolskim a jeziorem bajkalskim według dotychczasowych źródeł rosyjskich i sprawozdania jednego z podróżników angielskich. Do tego artykułu wypracował dr. Petterman kolorowaną mapę. Nie mniej ciekawa jest także kolorowana orograficzno-fizykałna mapa góry zwanej Wielkim Dzwonikiem według ośmiolletnich poszukiwań i spostrzeżeń Franciszka Keil. — Pomieniony zeszyt zamyka obszerniejsze sprawozdanie o pobyciu dra. Hulstetera w Nowej Zelandyi, tudzież pomniejsze wiadomości geograficzne i doniesienia z dziedziny geograficznej bibliografii.